REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR
Poslanska skupina Nepovezanih poslancev

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t: 01 478 96 10, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(Prvopodpisani dr. Anže Logar)

Ljubljana, _____

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
Mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

ZADEVA: ZAHTEVA ZA SKLIC IZREDNE SEJE DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE

Spoštovani,

na podlagi 85. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-1, 42/97 UZS68, 66/00-UZ80, 24/03 UZ3a, 47, 68, 69/04 UZ14, 69/04 UZ43, 69/04 UZ50, 68/06-UZ121,140,143, 47/13 UZ148, 47/13 UZ90,97,99, 75/16 UZ70a in 92/21-UZ62a) in prvega odstavka 58. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24) skupina podpisanih poslank in poslancev zahteva sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije z obravnavo naslednje točke dnevnega reda:

1) **Priporočilo Vladi Republike Slovenije v zvezi s sistemsko korupcijo, stanju pravne države in integriteti najvišjih predstavnikov oblasti.**

I. Razlogi za sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije:

V zadnjih letih je zaupanje javnosti v delovanje institucij povezano z vprašanjem, ali državni organi in nadzorni mehanizmi pravočasno in nepristransko obravnavajo tveganja zlorabe oblasti, korupcije in nenamenske porabe javnih sredstev. Kadar se v javnosti pojavljajo dvomi o nepristranskosti odločanja, o transparentnosti porabe sredstev ali o ustreznosti odziva institucij, je to vprašanje javnega interesa, ki zahteva tudi parlamentarno obravnavo.

V poročilih nadzornih institucij ter v medijsko objavljenih dokumentih so bili izpostavljeni primeri, ki odpirajo vprašanja o integriteti in nasprotju interesov na različnih ravneh odločanja. V različnih mednarodnih okvirih so bili opozorjeni izzivi glede zaznave razširjenosti korupcije ter potrebe po okrepitvi učinkovitosti preiskav, pregonov in

pravnomočnih odločitev v korupcijskih zadevah, tudi na višjih ravneh, ter potrebe po zaščiti neodvisnosti preiskovalcev in tožilcev pred neprimernimi vplivi.

V javnosti so bile izpostavljene ugotovitve Komisije za preprečevanje korupcije v zvezi z ravnanji predsednika Vlade Republike Slovenije v posameznih postopkih, ki odpirajo vprašanja o standardih integritete in o razmerjih med politiko ter organi odkrivanja in pregona. Poleg tega je javno znano, da KPK vodi tudi druge postopke, povezane z vprašanji nasprotja interesov, katerih epilog je pričakovan v prihodnjem obdobju.

V zadnjem obdobju so mediji poročali o vsebini obsežnih dokumentov, ki se nanašajo na domnevne nepravilnosti pri prostorskih in upravnih postopkih, na domnevno nezakonito vplivanje na odločanje ter na domnevno nenamensko uporabo sredstev javnih podjetij. Ob tem so se pojavile navedbe o domnevnih finančnih tokovih (donacije, sponzorstva, oglaševanje) in o tveganjih konfliktov interesov. Predlagatelji ocenjujemo, da takšni očitki in javno izpostavljene okoliščine utemeljujejo potrebo po revizijskih in nadzornih pregledih, zlasti tam, kjer se porablja javni denar.

V medijih so bili izpostavljeni tudi indici, ki temeljijo na javno dostopnih podatkih (npr. transakcijski podatki in podatki oglasnih knjižnic), in odpirajo vprašanje, ali so bila sredstva subjektov pod prevladujočim vplivom države uporabljena na način, ki bi lahko predstavljal tveganje za prikrito politično oglaševanje oziroma neskladno porabo sredstev. Tudi te okoliščine terjajo razjasnitev in ustrezne varovalke.

Za učinkovito preprečevanje sistemskih tveganj so ključne neodvisne institucije (npr. KPK, Računsko sodišče). Javni odzivi in razprave o njihovem delovanju ter vprašanja glede finančnih in kadrovskih pogojev za delo teh institucij po oceni predlagateljev zahtevajo trezno in strokovno razpravo v Državnem zboru.

Glede na navedeno predlagatelji ocenjujemo, da je sklic izredne seje utemeljen zaradi varovanja javnega interesa, krepitve integritete, transparentnosti ter izboljšanja učinkovitosti preprečevanja in pregona korupcije. Namen seje je celovita, vsebinska in javna parlamentarna razprava o prisotnosti znakov sistemske korupcije v Republiki Sloveniji ter ali mehanizmi, ki bi morali varovati integriteto, delujejo učinkovito in neodvisno.

II. Predlog priporočila za odločanje na seji Državnega zbora Republike Slovenije:

Podpisnice in podpisniki zahteve za sklic izredne seje DZ predlagamo, da Državni zbor odloča o sprejetju naslednjega predloga priporočila:

Na podlagi 111. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24) je Državni zbor na seji dne _____ sprejel naslednje

PRIPOROČILO

Vladi Republike Slovenije v zvezi s sistemsko korupcijo, stanju pravne države in integriteti najvišjih predstavnikov oblasti:

1) Državni zbor poziva Vlado Republike Slovenije, da pristopi k oblikovanju specializiranega tožilskega organa za pregon korupcije in organizirane

---

Vir: RTV Slovenija – https://www.rtvslo.si/

kriminalitete, ki bo učinkovito, po zgledu nekaterih drugih držav neodvisno, brez vpliva politike preganjala korupcijo in organiziran kriminal.

2) Državni zbor poziva Vlado Republike Slovenije, da pripravi in Državnemu zboru predloži poročilo o izvajanju Resolucije o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji in pripadajočega akcijskega načrta, vključno z jasno navedbo nosilcev ukrepov, časovnic, kazalnikov uspeha ter oceno tveganj pri izvajanju.

3) Državni zbor poziva Vlado Republike Slovenije, da v sodelovanju s Komisijo za preprečevanje korupcije pripravi predlog zakonodajnih in sistemskih ukrepov za dodatno krepitev transparentnosti in integritete pri kadrovskih postopkih na najvišjih položajih v javnem sektorju, zlasti v organih odkrivanja in pregona ter v državnih družbah, ter da pri tem zagotovi javno obrazložene odločitve in sledljivost postopkov.

4) Državni zbor poziva Vlado Republike Slovenije, da Računskemu sodišču Republike Slovenije priporoči, da v okviru svojih pristojnosti preuči možnost izvedbe revizij glede namenskosti in transparentnosti oglaševalskih pogodb državnih družb in javnih zavodov, z vidika preprečevanja prikritega političnega oglaševanja.

5) Državni zbor poziva Vlado Republike Slovenije, da določi odgovorno koordinacijsko funkcijo na ravni Kabineta predsednika vlade za usklajevanje protikorupcijskih politik, spremljanje izvajanja ukrepov in medresorsko odpravljanje sistemskih ovir.

Obrazložitev:

Temelj ustavne demokracije in vladavine prava, ki jo opredeljuje 2. člen Ustave Republike Slovenije, ni zgolj v obstoju zakonov, temveč v integriteti tistih, ki so jim državljani zaupali upravljanje javnih zadev. Integriteta v politiki in javni upravi pomeni doslednost med besedami in dejanji, transparentnost odločanja in brezpogojno podrejenost mehanizmom nadzora – še posebej takrat, ko so ti za nosilce oblasti neprijetni. Zaupanje javnosti v demokratične institucije je neposredno odvisno od prepričanja, da nosilci oblasti delujejo zakonito in da so za svoja dejanja pripravljeni prevzeti odgovornost.

Zaskrbljujoče so ugotovitve in opozorila domačih in mednarodnih institucij. Evropska komisija je v poročilu o stanju vladavine prava za leto 2025 za Slovenijo izpostavila, da velika večina prebivalcev in podjetij korupcijo dojema kot razširjen pojav, hkrati pa da v državi ostajajo izzivi pri vzpostavljanju uspešnosti preiskav, pregonov in pravnomočnih sodb v korupcijskih zadevah, tudi na visoki ravni. Podobno je OECD v okviru delovne skupine za boj proti podkupovanju opozoril na potrebo po krepitvi neodvisnosti preiskav in zaščiti preiskovalcev ter tožilcev pred neprimernimi političnimi vplivi. Takšna opozorila nam povedo, da imamo formalne institucije, vendar da njihova učinkovitost, odpornost in kredibilnost niso samoumevne.

Aktualna Vlada Republike Slovenije je svoj mandat nastopila z ambicioznimi zavezami k vzpostavitvi "nove politične kulture", ki naj bi temeljila na najvišjih etičnih standardih, transparentnosti in "ničelni toleranci do korupcije". Danes smo soočeni z realnostjo, ki je

---

Vir: RTV Slovenija – https://www.rtvslo.si/

v izrazitem nasprotju s temi obljubami. Aktualno dogajanje, podprto z uradnimi dokumenti organov pregona, poročili nadzornih institucij in preiskovalnim novinarstvom, kaže na znatno odstopanje med programskimi zavezami in dejanskim ravnanjem predsednika vlade.

Stanje zahteva takojšnje in korenite sistemske spremembe zakonodaje na področju korupcije in integritete. Slovenija potrebuje nov institucionalni okvir za boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu, ki bo vključeval specializirane organe z dejansko močjo, finančno neodvisnostjo in jasno odgovornostjo. Trenutna razdrobljenost pristojnosti med policijo, tožilstvom in preventivnimi organi se je izkazala za neučinkovito, saj omogoča, da se odgovornost preliva, primeri pa zastarajo ali se izgubijo v zapletenih postopkih. Zato predlagatelji v priporočilih te zahteve ne navajamo le splošnih pozivov, temveč zahtevamo implementacijo konkretnih rešitev, kot so ustanovitev Specializirane tožilske enote SKOK, preoblikovanje NPU v poseben policijski organ in uvedbo finančne policije.

INTEGRITETA NAJVIŠJIH PREDSTAVNIKOV IZVRŠNE VEJE OBLASTI

Ugotovitve Komisije za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: KPK), predstavljajo prelomno točko v razumevanju delovanja aktualne izvršilne oblasti in potrjujejo opozorila o političnem podrejanju neodvisnih organov. Ne gre več zgolj za očitke nekdanje ministrice za notranje zadeve ali za medijska poročanja, temveč za uradno ugotovitev pristojnega državnega organa, da je predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Robert Golob kršil integriteto, kot jo opredeljuje Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije.

Senat KPK je v zaključnem poročilu ugotovil, da ravnanje predsednika vlade v razmerju do nekdanje ministrice za notranje zadeve mag. Tatjane Bobnar ni bilo skladno s pričakovanim delovanjem in odgovornostjo nosilca najvišje funkcije izvršilne veje oblasti. Jedro kršitve predstavljajo neposredni pritiski na kadrovsko politiko v policiji, ki so dokumentirani v obliki SMS sporočil, poslanih 7. novembra 2022. Vsebina teh sporočil, ki jih je KPK pridobila v postopku in so sedaj del uradnega spisa, kaže na modus operandi predsednika vlade, ki policije ne dojema kot avtonomnega organa v službi zakona, temveč kot instrument za doseganje partikularnih političnih ciljev.

Prvo sporočilo predsednika vlade se glasi: »Jutro. Moram priznati, da postajam resno zaskrbljen s kadrovsko sliko v policiji. Dajva se ta teden dobiti samo na to temo. Poudarjam: resno zaskrbljen.« Navedeno sporočilo ne pušča dvoma, da se predsednik vlade ni ukvarjal s strateškimi usmeritvami varnostne politike, kar bi bilo v njegovi pristojnosti, temveč se je neposredno vmešaval v konkretno kadrovsko zasedbo policije. Izraz »resno zaskrbljen« v kontekstu kasnejših dogodkov – odstopa ministrice in v. d. generalnega direktorja policije – ne more biti razumljen drugače kot izraz nezadovoljstva, ker v policiji niso bile izvedene čistke po volji določenih politikov.

Še bolj obremenilno in z vidika pravne države nesprejemljivo je drugo sporočilo, ki ga citira KPK: »Nič mi ni všeč. Ker se ni izvršilo nič od dogovora. Pika. Dokončna pika.« Ta zapis je ključni dokaz, da so med predsednikom vlade in ministrico obstajali »dogovori« o kadrovanju, ki so očitno potekali mimo uradnih postopkov, mimo meril strokovnosti in mimo zakonskih pooblastil. Ko predsednik vlade zapiše »ker se ni izvršilo nič od dogovora«, s tem neposredno prizna, da je pričakoval izvršitev določenih kadrovskih potez, ki niso bile utemeljene na strokovnih podlagah, temveč na političnem diktatu.

Takšna komunikacija presega meje dopustnega usmerjanja in predstavlja neposredno vmešavanje politike v operativno avtonomijo policije. Zakonodaja jasno ločuje

Vir: RTV Slovenija – https://www.rtvslo.si/

pristojnosti ministra in predsednika vlade. Predsednik vlade lahko ministrom daje obvezujoče napotke le v okviru usmeritev vlade in državne politike, nikakor pa ne sme in ne more diktirati konkretnih kadrovskih rešitev znotraj državnih organov. Ko predsednik vlade pogojuje svoje zaupanje ministrici z izvršitvijo neformalnega »dogovora« o kadrovskih čistkah, s tem neposredno krši načelo delitve oblasti in odpira vrata politizaciji državnih organov.

Odziv predsednika vlade in njegove obrambe na ugotovitve KPK dodatno potrjuje odsotnost razumevanja pomena integritete javne funkcije. Zmanjševanje teže ugotovitev s trditvami, da gre »zgolj za dva SMS-a«, ter napovedovanje izpodbijanja ugotovitev na sodišču z argumenti o nezakonitosti dela KPK, kažejo na vzorec nespoštovanja neodvisnih nadzornih institucij, kadar te ugotovijo nepravilnosti pri nosilcih oblasti. Integriteta se ne meri s količino sporočil ali medijem prenosa, temveč z vsebino zahteve. Ko predsednik vlade uporabi svojo moč za neformalni pritisk na ministra zaradi kadrovanja v policiji, je to dejanje, ki samo po sebi ruši zaupanje v pravno državo.

Zadeva Karigador

Ugotovljena kršitev integritete v primeru političnih pritiskov na policijo ni osamljen primer, temveč simptom širšega vzorca delovanja, ki se ponavlja v t. i. zadevi Karigador.

Če primer Bobnar razkriva zlorabo moči v razmerju do represivnih organov, t. i. zadeva Karigador kaže na temeljni primer konflikta interesov in klientelizma na najvišji ravni. Jedro te afere, ki jo obravnava KPK, je sporen odnos med predsednikom vlade in podjetnikom Tomažem Subotičem. Predsednik vlade je namreč zasebno dopustoval v Subotičevi vili v hrvaškem Karigadorju, hkrati pa je na seji Vlade RS aktivno sodeloval in glasoval za imenovanje istega podjetnika v svete javnih zdravstvenih zavodov. Gre za jasen primer nasprotja interesov, kjer obstaja utemeljen sum, da so bile javne funkcije podeljene kot povračilo za zasebne bonitete (brezplačno oziroma ugodno dopustovanje), predsednik vlade pa se v nasprotju z zakonodajo iz odločanja ni izločil.

SISTEMSKA KORUPCIJA NA RAVNI LOKALNE IN DRŽAVNE UPRAVE: PRIMER LJUBLJANA

V zadnjem obdobju smo priča seriji medijskih razkritij (zlasti oddaja Tarča - RTV Slovenija), ki temeljijo na uradnih dokumentih organov pregona, predvsem na obsežni, 286 strani dolgi zahtevi Specializiranega državnega tožilstva za sodno preiskavo zoper župana Zorana Jankovića in več kot dvajset drugih oseb. Ti dokumenti razkrivajo zaskrbljujočo sliko razpada integritete javnih institucij v glavnem mestu, ki delujejo v tesni prepletenosti z državnimi organi. Ne gre za posamezna odstopanja, temveč za utemeljen sum obstoja organiziranega sistema, v katerem se zakonitost postopkov in javni interes umikata interesom investitorjev, podprtim s podkupninami, darili, izsiljenimi "donacijami" in neposrednim političnim vplivom.

Primer Bellevue Living:

Gradnja stanovanjsko-poslovnega kompleksa *Bellevue Living* je simptomatičen primer sistemske korupcije. Po ugotovitvah tožilstva investitor projekta ni mogel realizirati po zakoniti poti zaradi številnih neskladij s predpisi, vključno z izgradnjo "penthouse" dupleksov namesto predpisanih skupnostnih prostorov in kršitvijo osončenosti sosednjih stavb. Kljub temu, da je pristojno ministrstvo gradbeno dovoljenje večkrat razveljavilo, je investitorju uspelo cilj doseči s pomočjo neformalnih vzvodov.

Investitor je v medijih pomenljivo poudaril, da je bil župan Zoran Janković »eden redkih ljudi, ki so nam ves čas pomagali« in da takšne podpore »ni nikoli imel v Avstriji«. V

Vir: RTV Slovenija – https://www.rtvslo.si/

pravni državi župan ne "pomaga" investitorjem pri izigravanju zakonodaje. Ta pomoč po ugotovitvah tožilstva ni bila brezplačna. Dostop do sestankov na občini in ureditev dokumentacije sta bila pogojena s finančnimi transakcijami, domnevno prikritimi kot donacije. Preiskovalni organi navajajo, da je posrednik Zoran Lubej investitorju dostavil seznam prejemnikov donacij v skupni višini 100.000 evrov, ki naj bi ga sestavil župan. Na seznamu niso bile le javne organizacije, temveč tudi posamezniki in društva, povezana z županovim krogom. To predstavlja tveganje zlorabe javne funkcije, kjer se upravna diskrecija prodaja najboljšemu ponudniku.

Še bolj zaskrbljujoče so navedbe o kadrovskem pogojevanju oziroma trgovanju s službami. Župan naj bi investitorju neposredno predlagal zaposlitev svoje nekdanje sodelavke iz kabineta s plačo 5.000 evrov bruto. V zameno naj bi se investitorju obljubljalo povečanje zazidljivih površin pri drugem projektu na območju tovarne Ilirija, kjer bi lahko gradil »5.000 kvadratov več«. Takšno vplivanje na prostorske akte v zameno za zasebne koristi posameznikov predstavlja resno odstopanje od standardov prostorskega načrtovanja.

Upravna enota Ljubljana:

Ključni element te sistemske korupcije je vpletenost državnega organa – Upravne enote Ljubljana (UE). UE ni organ lokalne samouprave, temveč organ državne uprave, ki mora skrbeti za zakonitost. Razkritja kažejo, da so državni organi, ki bi morali nadzirati zakonitost, postali servis lokalnih elit. Pri uradniku UE, ki je vodil ključne postopke, so kriminalisti v kuvertah in embalaži nogavic našli več kot 54.000 evrov gotovine, ob ponovni preiskavi pa še dodatnih 36.000 evrov. Takšnih zneskov ni mogoče pojasniti z uradniško plačo in predstavljajo materialni dokaz podkupovanja.

Nekdanji načelnik UE Bojan Babič in njegova naslednica Andreja Erjavec sta po ugotovitvah tožilstva delovala v neposredni hierarhični povezavi z županom, čeprav bi morala biti od njega neodvisna. Babič je Erjavčevi celo priskrbel vprašanja za njen razgovor za službo, kar kaže na popolno vplivanje na kadrovske postopke. Iz prestreženih komunikacij izhaja, da naj bi Erjavčeva županu redno poročala o odprtih postopkih, kar je nedopustno mešanje pristojnosti in kršitev uradniške etike.

Kanal C0:

Najbolj izrazit primer zlorabe je projekt Kanal C0. Tožilstvo razkriva "quid pro quo" dogovor med županom in nekdanjo načelnico UE Andrejo Erjavec. Predmet dogovora naj bi bila zaposlitev načelničine hčerke v javnem zavodu Živalski vrt Ljubljana (ki je v lasti MOL) v zameno za izdajo dovoljenj za kanal na vodovarstvenem območju. Citat: *»A tok jo pa pros, zdaj smo še tisto zadnje s C0,«* in odgovor načelnice: *»Aja, itak, itak, saj ni problem,«* ne puščata dvoma o naravi odnosa. Takšne navedbe vzbujajo resen sum, da odločitve o strateških okoljskih projektih z dolgoročnimi posledicami za pitno vodo 300.000 prebivalcev niso bile sprejete na podlagi strokovnih presoj, temveč kot domnevna protiusluga za zaposlovanje sorodnikov. Ko postane varnost pitne vode predmet trgovine za službo, je družbena pogodba prelomljena.

Primer NK Olimpija

Najnovejša razkritja, podprta s prisluhi in dokumentacijo Specializiranega državnega tožilstva, razgaljajo nov nivo zlorabe javnih sredstev, kjer javna podjetja služijo neposrednemu financiranju zasebnih interesov družine župana Zorana Jankovića. Preiskava je razkrila, da sta javni podjetji VO-KA Snaga in Energetika Ljubljana, ki sta v lasti Javnega holdinga Ljubljana, na isti dan (21. aprila 2023) zasebnemu Nogometnemu klubu Olimpija nakazali vsako po 305.000 evrov. Do odlivov javnega denarja je prišlo v

---

Vir: RTV Slovenija – https://www.rtvslo.si/

času, ko so se omenjena podjetja soočala s finančnimi izzivi, breme pa se je prek višjih položnic prenašalo na občane.

Iz medijskih razkritij izhaja, da to ni bila avtonomna poslovna odločitev uprav, temveč posledica neposrednega ukaza župana (v prisluhih: *»Mu je šef rekel, to naredi, in on je samo pokimal, saj nima kaj«*). Motiv za prelivanje javnega denarja v zasebni klub je bil izrazito oseben – zagotavljanje statusa in igralnega časa županovemu vnuku. Prisluhi razkrivajo, da je bil župan s tem »obseden« in da je celo zahteval zamenjavo trenerja, ker vnuka ni uvrstil v ekipo. Da gre za prikrivanje sledi političnega vpliva, potrjujejo navodila računovodstva kluba igralcem, naj na izdanih računih brišejo navedbe »donacija MOL« ali »Janković«. Takšno ravnanje predstavlja popolno degradacijo korporativnega upravljanja javnih podjetij, ki so postala osebna blagajna lokalnih elit.

Upravna enota Kranj

Prisluhi so razkrili, da se lovke mreže širijo tudi na druge upravne enote. V posnetih pogovorih med direktorjem LPT Bojanom Babičem in načelnico Upravne enote Kranj, Metko Knific Zaletelj, je zabeležen neposreden dogovor o delitvi provizij. Izjava Babiča: »Ko bodo oni plačali, bova tudi midva dobila svoj delež,« in odgovor načelnice: »No, fajn,« predstavljata temeljni dokaz dojemanja javne funkcije kot sredstva za osebne finančne interese. Kljub tem obremenilnim dokazom in gotovini, ki so jo kriminalisti pri uradniku UE Ljubljana našli skrito celo v embalaži nogavic, vpleteni še vedno zasedajo visoke položaje in uživajo podporo nadrejenih, kar kaže na popoln razpad moralnih standardov odgovornosti nekaterih najvišjih predstavnikov institucij v javnem sektorju.

Korupcija v širšem javnem sektorju

Korupcijska tveganja so bila zaznana tudi na Geodetski upravi RS (GURS). Direktor urada za množično vrednotenje nepremičnin Dušan Mitrović naj bi osebno in preko podrejenih posredoval za prednostno obravnavo investitorjevih elaboratov. Za svoje »usluge« naj bi bil nagrajen z brezplačnim letovanjem v luksuznem apartmaju na Korčuli in plačilom zasebnih kosil. Banalnost korupcije se kaže v citatu: *»Dolžan si mi 65 evrov, 60 kosilo, 5 evrov napitnina,«* na kar investitor odgovarja: *»Moj odrešitelj si.«* To kaže na popolno izgubo razumevanja javne službe. Podobno velja za primer Drama in Litostrojska, kjer se storitve plačujejo z zaboji dragega ruma in kjer državni sekretar izjavi: *»Zdi se mi fer, da se potem, če prijatelji nekaj uredijo, med njimi tudi deli. Divide et impera... ne bomo zdaj poleti žejni.«*

SUMI PRIKRITEGA POLITIČNEGA FINANCIRANJA:

Če lokalna raven razkriva vplivanje na upravne postopke, državna raven razkriva sume trošenja javnega denarja za politične namene. Zadnja razkritja, podprta z javno dostopnimi podatki aplikacije Erar in mednarodne knjižnice oglasov Meta, kažejo na alarmantno sliko finančnih tokov, ki nakazujejo na sistematično črpanje sredstev iz državnih podjetij za potrebe promocije vladajoče politike.

V javnosti so se pojavili indici, da sta družbi GEN-I in DARS d.d., ki sta pod neposrednim ali posrednim prevladujočim vplivom države, v času mandata trenutne vlade nakazali znatna finančna sredstva (skupaj več kot 130.000 EUR) zasebni družbi DC LIMITED d.o.o. Po javno dostopnih podatkih je omenjena družba prejela 84.180,00 EUR nakazil od družbe GEN-I ter 47.127,99 EUR od Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS). Podjetje DC LIMITED d.o.o. nastopa kot uradni izdajatelj portala "Informer", ki financira oglaševanje vsebin na socialnih omrežjih.

Vir: RTV Slovenija – https://www.rtvslo.si/

Ključno dejstvo je, da se v teh plačanih oglasih ne promovirajo storitve podjetja, temveč se eksplicitno promovira podoba predsednika vlade ter podpredsednice stranke Gibanje Svoboda. Sledljivost financiranja je jasna: javna sredstva se prelijejo na račun zasebnega podjetja, to pa jih nameni za politične oglase. Takšno ravnanje predstavlja utemeljen sum vzpostavitve finančnega obvoda za prikrito financiranje političnih strank z javnim denarjem. To pomeni grobo kršitev načel transparentnosti, integritete in namenskosti porabe sredstev državnih podjetij.

DRUGA SISTEMSKA TVEGANJA

Sistemska korupcija se kaže tudi na drugih področjih, ki zahtevajo parlamentarno obravnavo, v nadaljevanju je navedenih nekaj najodmevnejših primerov:

Afera Hladilna strojnica in pranje denarja preko davčnih oaz:

Primer "Hladilna strojnica" v okviru afere Stožice predstavlja šolski primer neučinkovitosti pravosodja in sistemskega izogibanja roki pravice. Čeprav so bile ovadbe vložene pred več kot enajstimi leti, se sojenje marca 2026 šele začenja.

Pri teh primerih ne gre zgolj za administrativne napake, temveč za utemeljen sum pranja denarja. Finančna sled, ki so jo razkrili preiskovalci, je jasna: gradbeno podjetje Grep je nakazalo skoraj pol milijona evrov podjetju Baza Dante. Isti dan je Baza Dante skoraj 400.000 evrov nakazala podjetju KLM Naložbe, ki je bilo v večinski lasti Zorana Jankovića. Prav na ta dan pa so KLM Naložbe sto tisoč evrov nakazale neposredno na osebni bančni račun župana Zorana Jankovića. Takšni krožni posli z javnim ali z javnimi projekti povezanim denarjem, ki konča na zasebnih računih funkcionarjev, zahtevajo takojšnjo prioriteto sodstva, ne pa desetletnega odlašanja.

Poleg korupcijskih tveganj se odpirajo resni sumi pranja denarja in prikrivanja premoženja pred upniki, vključno z državo. Medtem ko Slovenski državni holding (SDH) neuspešno terja milijonske dolgove od podjetij v lasti družine Janković, se v njihovem krogu pojavljajo domnevni »slamnati lastniki«, ki preko podjetij v davčnih oazah (Liechtenstein, Malta, Ciper) kupujejo luksuzne nepremičnine v središču Ljubljane. Obstaja utemeljen sum, da gre za pranje denarja, ki izvira iz koruptivnih kaznivih dejanj, in za obvodno financiranje življenjskega sloga posameznikov, ki so uradno prezadolženi.

Nova razkritja kažejo na sumljive posle z nepremičninami v elitnem kompleksu Schellenburg, kjer se pojavlja Jan Bec, ki preko podjetij v davčnih oazah (Liechtenstein, Malta, Ciper) kupuje in prodaja luksuzne nepremičnine. Strokovnjaki opozarjajo, da so takšne sheme tipične za pranje denarja in skrivanje dejanskega lastništva premoženja, ki ga politično izpostavljene osebe ne morejo pojasniti z uradnimi prihodki. Pasivnost organov pregona in FURS-a, ki pri teh transakcijah ne preverjajo dejanskih lastnikov v davčnih oazah, je po mnenju nekaterih strokovnjakov nesprejemljiva.

Afera Litijska

Nakup sodne stavbe na Litijski cesti v Ljubljani predstavlja enega najbolj eklatantnih primerov negospodarne rabe javnih sredstev in popolnega razpada notranjih kontrolnih mehanizmov v državni upravi. Priča smo bili postopku, v katerem je Ministrstvo za pravosodje za stavbo, ki je bila le nekaj let prej prodana za drastično nižjo vsoto, odštelo skoraj 8 milijonov evrov, ne da bi pred tem naročilo lastno, neodvisno cenitev ali preverilo dejansko stanje nepremičnine. Hitenje s podpisom pogodbe v zadnjih dneh proračunskega leta, pri čemer so bila sredstva prerazporejena iz splošne proračunske rezerve s potrditvijo Ministrstva za finance, kaže na organizirano izogibanje standardnim

Vir: RTV Slovenija – https://www.rtvslo.si/

postopkom skrbnega pregleda. Dejstvo, da objekt še danes ne služi svojemu namenu in propada, medtem ko so odgovorni politično preživeli ali pa so se umaknili brez pravnih posledic, potrjuje, da v državni upravi ne deluje sistem zavor in ravnovesij. Afera Litijska ni le zgodba o preplačilu; je dokaz, da lahko milijonski posli stečejo mimo vseh varnostnih varovalk, če obstaja dovolj močan politični interes za črpanje proračunskega denarja.

Projekt JEK 2

Razkritje zvočnih posnetkov dogovarjanja med poslanci in predstavniki vlade glede projekta JEK 2 je razgalilo globoko podcenjujoč odnos politike do volivcev in instituta referenduma. Posnetki so potrdili, da referendum ni bil mišljen kot iskreno preverjanje volje ljudstva o največji investiciji v zgodovini samostojne Slovenije, temveč kot taktično orodje za legitimizacijo vnaprej sprejetih odločitev v ozkih političnih in energetskih krogih. Takšno ravnanje neposredno spodkopava zaupanje v demokracijo, saj javnost, stroko in civilno družbo postavlja v vlogo statista, medtem ko se ključne finančne in strateške odločitve sprejemajo za zaprtimi vrati, javnost in demokratični postopki pa se dojemajo kot ovira.

Državna vetrnica

Eden najbolj eklatantnih primerov, ki ga je oktobra 2025 razkrila oddaja Tarča, je projekt postavitve prve državne vetrnice. Projekt, ki bi moral biti simbol zelenega prehoda in tehnološkega napredka, je postal simbol netransparentnosti in suma goljufije. Razkritja kažejo na utemeljen sum, da je bil razpisni postopek prirejen v korist vnaprej izbranega ponudnika. Iz prepisov komunikacije med vpletenimi naj bi izhajalo, da so bile zahteve razpisa usklajene z dobaviteljem še pred uradno objavo, kar je nedopustno in v nasprotju s temeljnimi načeli javnega naročanja. Še bolj zaskrbljujoče je, da naj bi se pogoji spreminjali celo med samim postopkom, da bi se omogočila dobava rabljene opreme, čeprav je bila plačana cena za novo. Ključno vprašanje ostaja finančna razlika v ceni. Plačana je bila cena za novo napravo, dobavljena pa naj bi bila rabljena, pri čemer naj bi razlika po ocenah strokovnjakov znašala približno milijon evrov.

Evropska prestolnica kulture (EPK)

Zadnja razkritja v zvezi s projektom Evropska prestolnica kulture (GO! 2025) v Novi Gorici odpirajo resna vprašanja o transparentnosti porabe milijonskih javnih sredstev in o delovanju klientelističnih mrež pod okriljem politike. Projekt, ki ga politično obvladujejo vidni kadri Gibanja Svoboda, se po medijskih razkritjih sooča s sumi sistemskega izčrpavanja denarja preko nepotrebnih in domnevno fiktivnih svetovalnih pogodb. Eklatanten primer je sodelovanje z Milanom Krajncem, ki je za sumljive storitve (npr. pisanje bizarnih "kodeksov komuniciranja" in elaboratov vprašljivega avtorstva) prejel več deset tisoč evrov.

Poleg sumov prečrpavanja denarja se kažejo znaki prirejanja kadrovskih postopkov in favoriziranja ozkega kroga posameznikov, povezanih z vladno koalicijo, ki prejemajo visoke honorarje, medtem ko so priznani lokalni umetniki in neodvisni ustvarjalci odrinjeni in ostajajo brez obljubljenih sredstev. Primer investicije v "Super Osmico", ki je z javnim denarjem (1,5 milijona evrov) iz skupnostnega centra prešla v gostinski lokal, pri čemer obstaja sum kraje intelektualne lastnine prvotnim avtorjem, kaže na to, da je kulturni projekt postal sredstvo za zadovoljevanje partikularnih finančnih interesov mreže blizu oblasti, namesto da bi služil razvoju mesta in kulture.

Vir: RTV Slovenija – https://www.rtvslo.si/

POIZKUS OMEJAVENJA NEODVISNIH INSTITUCIJ

Za delovanje pravne države in preprečevanje sistemske korupcije so ključnega pomena močne, avtonomne in finančno neodvisne nadzorne institucije. Namesto da bi nekateri predstavniki sedanje vlade uresničili svoje zaveze o krepitvi neodvisnih institucij, se je izoblikoval jasen vzorec delovanja (*modus operandi*): ko nadzorni organi predstavijo obremenilne ugotovitve, odgovorijo z napadom na njihovo kredibilnost. Pri tem se pojavlja sum uporabe tako neposrednih političnih in medijskih pritiskov kot tudi finančno izčrpavanje.

Komisijo za preprečevanje korupcije (KPK)

Odnosi med Vlado in KPK so presegli meje institucionalnega dialoga in prerasli v odkrito konfrontacijo, ki jo je sprožila izvršilna veja oblasti. Pritiski so se stopnjevali do te mere, da je predsednik KPK, dr. Robert Šumi, 9. oktobra 2025 na predsednika vlade naslovil javno pismo, v katerem je opozoril: *»Napadi, diskreditacije, posmehovanja in manipulacije posameznikov in medijev iz vašega kroga so žal postali stalnica. Metode niso nove – zaznavamo jih že dlje časa – vendar se v zadnjem času stopnjujejo prek meje dopustnega.«*

Dr. Šumi je poudaril, da takšno ravnanje povzroča sistemsko škodo, saj "škodi pravni državi in spodjeda zaupanje v njeno delovanje". Odziv Kabineta predsednika vlade ni umiril razmer, temveč je predstavljal neposreden poskus politične diskreditacije KPK z obtožbami o "piarovskem delovanju". Ko predsednik vlade postopek pred neodvisnim organom (zadeva Bobnar – politični pritiski na policijo) javno označi za "farso", s tem pošilja signal, da zanj pravila ne veljajo in da je vsak nadzor nad izvršilno oblastjo nelegitimen.

Finančno izčrpavanje Računskega sodišča

Poleg suma neposrednih pritiskov naj bi vlada uporabljala tudi metodo finančnega izčrpavanja. Kljub zavezi v koalicijski pogodbi so vladne stranke ob sprejemanju proračuna za leto 2025 brez posvetovanja in nenapovedano znižale sredstva Računskemu sodišču za 3,9 milijona evrov, kar predstavlja približno 30 % njegovega proračuna. Vodstvo Računskega sodišča je to dejanje označilo za "nedopusten in grob poseg v neodvisnost institucije". Predsednica sodišča Jana Ahčin je upravičeno vprašala: *»Kako je organ lahko neodvisen, če ni finančno neodvisen?«* Finančno izčrpavanje Računskega sodišča se kaže kot del širšega vzorca, s katerim vlada omejuje institucije, ki bi morale nadzirati rekordno javno porabo.

SKLEPNO

Predlagatelji menimo, da je sklic izredne seje nujen zaradi varovanja javnega interesa in zaradi potrebe po obnovi zaupanja v institucije. Korupcija in pomanjkanje integritete nista le moralna problema, temveč predstavljata neposredno grožnjo učinkovitosti države, gospodarskemu razvoju in socialni koheziji. V času, ko se družba sooča z draginjo, varnostnimi tveganji in pritiski na javne sisteme, si ne moremo privoščiti, da se javna sredstva in javne politike izvajajo v okolju, kjer so varovalke šibke ali selektivne. Zato pričakujemo, da bo izredna seja sklicana v najkrajšem možnem času in z jasnim ciljem: okrepiti pravno državo ter transparentno pogledati na vprašanje korupcije, ki hromi naše potenciale in zavira razvoj Slovenije.

Vir: RTV Slovenija – https://www.rtvslo.si/

III. V imenu predlagatelja bodo na seji delovnega telesa in na seji Državnega zbora Republike Slovenije sodelovali poslanci dr. Anže Logar, _____ in _____.

IV. Gradivo za obravnavo na izredni seji Državnega zbora Republike Slovenije:

Predloženo besedilo zahteve poslank in poslancev za sklic izredne seje državnega zbora in predlagano priporočilo.

Gradivo (dostopno na spletu):

- *RTV Slovenija: Oddaja Tarča* - **Po razkritjih sumov korupcije** *(15. januar 2026)* https://365.rtvslo.si/arhiv/tarca/175190696
- Erar: Finančni profil in seznam transakcij javnih subjektov z zasebnim subjektom DC LIMITED, digitalne rešitve, d. o. o.. Dostopno na: https://erar.si/podjetje/9149805000/profil/transakcije
- Meta Platforms Ireland Limited: Knjižnica oglasov (Meta Ad Library) – Poročilo o transparentnosti oglasov s političnim in družbenim pomenom za stran »Informer« (Page ID: 106355937790775). Dostopno na: https://www.facebook.com/ads/library/?active_status=all&ad_type=all&country=SI&is_targeted_country=false&media_type=all&search_type=page&view_all_page_id=106355937790775
- *RTV Slovenija: Oddaja Tarča* - **Gotovina, rum in počitnice** *(18. december 2025)* https://365.rtvslo.si/arhiv/tarca/175183685
- *RTV Slovenija: Oddaja Tarča - **Z darili do dovoljenj?** (11. december 2025). Dostopno na* https://www.rtvslo.si/rtv365/arhiv/175181753?s=tv
- *RTV Slovenija: Oddaja Tarča – **Sledi denarja** (13. november 2025): https://365.rtvslo.si/arhiv/tarca/175169121*
- *RTV Slovenija: Oddaja Tarča – **Goljufija?** (23. oktober 2025): https://365.rtvslo.si/arhiv/tarca/175169121*
- *RTV Slovenija: Oddaja Tarča – **Afera Litijska – kaj se je zgodilo potem?** (27. 6. 2024): https://365.rtvslo.si/arhiv/tarca/175056344*

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

Priloga:
- Podpisniki zahteve za sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije

---

Vir: RTV Slovenija – https://www.rtvslo.si/